

Vår saksbehandler

MAJ Sverre Kristian Vestland, svestland@mil.no
+47 23 09 66 97, 0510 6697
FST/ORG/EBA

Vår dato

2013-08-06

Vår referanse

2010/020238-007/FORSVARET/ 620

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kopi til

Forsvarsdepartementet
Forsvarets operative hovedkvarter
Luftforsvaret

Lov om miljøvern på Svalbard (Svalbardmiljøloven) - høringskommentarer fra Forsvaret

1 Bakgrunn

Forsvarsstaben viser til brev fra Forsvarsdepartementet (FD) datert 31. mai 2013 og brev fra Miljøverndepartementet (MD) datert 16. mai 2013 med forslag til endringer i forskrifter etter lov om miljøvern på Svalbard til høring i Forsvaret.

2 Drøfting

2.1 Generelt

I lovendringsforslaget foreslår MD å innføre en minstehøyde på 500 m over bakken når værforholdene tillater det, for flyvning i verneområdene på Svalbard. Begrunnelsen er bl.a. at det for lengst er innført et lavflygingsforbud i fastlands Norge på 200 eller 300 m over bakken i nasjonalparker og mange andre verneområder, og at Svalbards miljøbeskyttelsen skal være minst like streng. Det sies også at minstehøyder vil være med på å redusere miljøulempene fra lufttrafikken og å gjøre forbudet mot sightseeing med luftfartøy over Svalbard mer effektivt. MD mener at det derfor vil være naturlig å justere verneforskriftene på Svalbard slik at man minst har tilsvarende regler som i verneområdene på fastlandet.

På deler av Svalbard er det allerede fastsatt forskrifter om forbud mot flyvning lavere enn 500 m over Moffen (i tiden 15.5-15.9), Bjørnøya (når værforholdene tillater det) og Kong Karls land (hele året). I selve Svalbardmiljøloven er det også et forbud mot å fly nærmere enn en nautisk mil fra større, kjente konsentrasjoner av pattedyr og fugl. Det er i de øvrige verneområdene på Svalbard at det eventuelt blir pålagt nye restriksjoner. Disse områdene utgjør en stor del av hele Svalbard øygruppen og strekker seg ut i havet til 12 NM grensen.

I fastlands Norge er det gjort unntak fra forbudet mot flyvning lavere enn 300 m over bakken for flyvning i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, skjøtsels-, oppsyns- og forvaltningsoppgaver. På Svalbard er det gjort unntak fra restriksjonene for oppsyns-, politi-, rednings- eller ambulanses virksomhet.

Postadresse

Forsvarsstaben
Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse

Forsvarsstaben
Glacisgata 1
0151 Oslo

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

svestland@mil.no
www.forsvaret.no

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

0

Forsvarets fly (Orion) og helikoptre (Lynx og Sea King) flyr regelmessig i Svalbardområdet på oppdrag som enten er gitt direkte eller indirekte av Forsvarets operative Hovedkvarter (FOH), Kystvakten, Hovedredningsentralen og/eller Justisdepartementet. Oppgavene er stort sett overvåkning, suverenitetshevdelse, fiskerioppsyn, transportkontroll, trening for og utførelse av transport-, ambulanse-, søk- og redningsoppdrag. Fiskerikontroll med helikopter fra Kystvaktskip i kystnære områder er den mest vanlige luftaktiviteten fra Forsvaret.

2.2 Høringskommentarer

For å utføre oppdragene som Forsvaret blir gitt på Svalbard må pilotene bli kjent med områdene de skal operere i uten store begrensninger. Riktignok dekker unntak fra de foreslåtte restriksjoner det meste av Forsvarets flyvirksomhet. Det kan imidlertid hende, at det foreslåtte lavflygingsforbudet vil skape forventninger hos publikum om at i pent vær vil ingen flyvning finne sted over Svalbards naturvernområder lavere enn 500 m.

For å kunne yte nødvendig assistanse i forbindelse med søk og redningsoppdrag, må særlig helikopterpilotene gjøre seg kjent med terrenget i godt vær, spesielt gjennom daler og fjellpass for å kunne benytte de samme rutene når været er marginalt.

På grunn av værforhold, treningsbehov og tilgjengelighet på fartøyer, fly og mannskaper, er det også vanskelig å kunne forutsi lang tid i forveien når man eventuelt trenger dispensasjon fra Sysselmannen, dersom de nye restriksjonene skulle nødvendiggjøre dette.

MD argumenterer med at verneforskriftene på Svalbard må justeres slik at man får tilsvarende regler som i verneområdene på fastlandet. Allikevel foreslås det en nedre grense for flyvning på 500 m over bakken, mens den strengeste grensen på fastlandet er 300m over bakken.

Over hele Svalbard er det allerede forbudt å bruke luftfartøy til sightseeing. Det er også et lovforbud mot å fly nærmere enn 1 NM av kjente konsentrasjoner av pattedyr og fugl. Å innføre ytterligere restriksjoner på luftfarten i verneområdene skulle således ikke være nødvendig av hensyn til miljøvernet.

3 Konklusjon

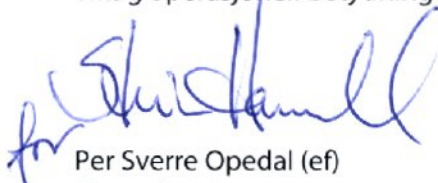
Miljøverndepartementets forslag om å innføre en minstehøyde på 500 m over bakken i verneområdene på Svalbard bør primært frafalles.

Skulle likevel en høyderestriksjon bli innført bør restriksjonen settes likt den på fastlandet som er 300 m over bakken. Av dette følger at høyderestriksjonene over Muffen, Bjørnøya og Kong Karls land også må settes til 300 m for å få likhet over hele Svalbard.

Eventuelle høyderestriksjonene bør bare gjelde over landdelen av verneområdene da hoveddelen av Kystvaktens aktivitet ved Svalbard foregår i kystfarvannet og håndheves fra fartøy og helikopter i høyder som er lavere enn 300 m, Kystvakten må av nevnte grunn ha unntak fra eventuelle høyderestriksjoner.

Unntaket i forskriftene om hvilke aktiviteter som er tillatt må gjøres lik de forskriftene som gjelder på fastlandet (gjelder ikke unntaket for militær operativ virksomhet).

Blir høyderestriksjoner innført må det gjøres klart i forskriftene at også trening omfattes av unntakene fra forskriftene. I tillegg må transportoppdrag som å fly drivstoff til reservedepotene på Bjørnøya og Hopen komme inn under unntaket for rednings- og ambulansevirksomhet da disse depotene er av viktig operasjonell betydning for slike oppdrag.

Per Sverre Opedal (ef)
Generalmajor
Sjef Organisasjonsavdelingen
